A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2019. március 14.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociális biztonság – Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás – 883/2004/EK rendelet – 3. cikk – Tárgyi hatály – A svájci szociális biztonsági rendszerben biztosított franciaországi lakos tőkejövedelmét terhelő járulékok – A francia Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért által kezelt két ellátást fedező járulékok – A szociális biztonság bizonyos ágaival fennálló közvetlen és kellően releváns kapcsolat – A »szociális biztonsági ellátás« fogalma – A kérelmező személyes szükségletének egyedi mérlegelése – A kérelmező jövedelmének figyelembevétele az ellátások összegének kiszámításakor”

A C-372/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a cour administrative d’appel de Nancy (nancyi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2018. június 7-én érkezett, 2018. május 31-i határozatával terjesztett elő

a **Ministre de l’Action et des Comptes publics**

és

Raymond Dreyer és házastársa

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, E. Levits és C. Vajda (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– R. Dreyer és házastársa képviseletében J. Schaeffer avocat,

– a francia kormány képviseletében D. Colas és R. Coesme, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és M. Van Hoof, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) 3. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a ministre de l'Action et des Comptes publics (az államigazgatásért és államháztartásért felelős miniszter, Franciaország), valamint Raymond Dreyer és házastársa francia adójogi illetőséggel rendelkező, a svájci szociális biztonsági rendszerben biztosított személyek (a továbbiakban: Dreyer házastársak) között az említett személyek tőkejövedelmére a 2015. évben kivetett hozzájárulások és járulékok megfizetése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás

3 Egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség 1999. június 21-én hét megállapodást írt alá, amelyek között a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás is szerepel (HL 2009. L 353., 71. o.; a továbbiakban: a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás). E hét megállapodást a Közösség nevében a Svájci Államszövetséggel létrejött hét megállapodás megkötéséről szóló, 2002. április 4-i 2002/309/EK, Euratom tanácsi és – a tudományos és műszaki együttműködésről szóló megállapodás tekintetében – bizottsági határozat (HL 2002. L 114., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 41. kötet, 89. o.) hagyta jóvá, és a megállapodások 2002. június 1-jén léptek hatályba.

4 A személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás preambuluma szerint a szerződő felek „elhatároz[ták], hogy az Európai Közösségben alkalmazandó előírások alapján megteremtik egymás között a személyek szabad mozgását".

5 E megállapodásnak „A szociális biztonsági rendszerek összehangolása" című 8. cikke kimondja:

„A Szerződő Felek, a II. mellékletnek megfelelően, rendelkezéseket fogadnak el a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról, különösen az alábbiak érdekében:

a) az egyenlő bánásmód biztosítása;

b) az alkalmazandó jogi előírások meghatározása;

c) a különböző nemzeti jogi előírások által figyelembe vett összes jogosultsági idő összesítése a juttatásokra való jogosultság megszerzése és fenntartása, valamint a juttatások kiszámítása végett;

d) juttatások folyósítása a Szerződő Felek felségterületén lakóhellyel rendelkező személyek részére;

e) a hatóságok és intézmények közötti kölcsönös közigazgatási segítségnyújtás és az együttműködés elősegítése.”

6 Az említett megállapodás II. mellékletének – amelyet az ugyanezen megállapodással létrehozott vegyesbizottság 2012. március 31-i 1/2012 határozata (HL 2012. L 103., 51. o.) módosított – 1. cikke a következőképpen szól:

„(1) A szerződő felek megállapodnak, hogy egymás között a szociális biztonsági rendszerek koordinációja végett az Európai Unió azon jogi aktusait, amelyekre e melléklet A. szakasza hivatkozik, az ott meghatározott módosításokkal alkalmazzák, vagy az ilyen jogi aktusokkal egyenértékű szabályokat alkalmaznak.

(2) A »tagállam(ok)« kifejezést az e melléklet A. szakaszában hivatkozott jogi aktusokban úgy kell értelmezni, hogy abba az Európai Unió vonatkozó jogi aktusai által meghatározott államok mellett Svájc is beletartozik.”

7 E melléklet A. szakasza többek között a 883/2004 rendeletre hivatkozik.

A 883/2004 rendelet

8 A 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőt mondja ki:

„(1) Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

a) betegségi ellátások;

b) anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások;

c) rokkantsági ellátások;

d) öregségi ellátások;

e) túlélő hozzátartozói ellátások;

f) munkahelyi balesetekkel és foglalkoztatási megbetegedésekkel kapcsolatos ellátások;

g) haláleseti juttatások;

h) munkanélküli-ellátások;

i) előnyugdíjak;

j) családi ellátások.

[…]

(3) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell a 70. cikk alá tartozó különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra.”

9 E rendelet 11. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.”

A francia jog

10 A code général des impôts (általános adótörvénykönyv) alapügy tényállására alkalmazandó változatának 1600-0 F bis cikke a következőképpen rendelkezett:

„I. – A tőkejövedelmet terhelő szociális járulék megállapítása a code de la sécurité sociale (a szociális biztonságról szóló törvénykönyv) L. 245-14. cikkének rendelkezéseivel összhangban történik.

[…]”

11 A code de la securité sociale (a szociális biztonságról szóló törvénykönyv) alapügy tényállására alkalmazandó változatának L. 245-16. cikke a következőket mondta ki:

„I. – Az L. 245-14. és L. 245-15. cikkben említett szociális járulékok mértéke 4,5%.

II. – Az I. pontban említett járulékokból befolyó összeg a következőképpen oszlik meg:

– – az 1,15%-os mértéknek megfelelő rész az Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért pénztárat illeti meg;

[…]”

12 A code de l’action sociale et des familles (szociális és családjogi törvénykönyv) L. 14-10-1. cikke értelmében:

„I. – Az Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért feladata:

1° Az állam teljes területén, az érintett személyekkel való egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása mellett, az időskorú és fogyatékkal élő személyek önállóságának otthoni, vagy intézményben történő fenntartásához és az önállóságukat vesztett személyek otthoni vagy intézményben történő támogatásához való pénzügyi hozzájárulás, valamint a hozzátartozók által végzett gondozás finanszírozása;

[…]

10° A műszaki és biztonsági előírásoknak való megfelelést, a használatban lévő helyiségek korszerűsítését, valamint a szociális és egészségügyi-szociális létesítmények és szolgáltatások férőhelyeinek bővítését célzó beruházások finanszírozásához való hozzájárulás;

[…]”

13 E törvénykönyv L. 14-10-4. cikke a következőképpen szól:

„Az Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért pénztárt megillető bevételek a következő elemekből állnak:

[…]

2° A szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 245-14. cikkében említett szociális járulékhoz kapcsolódó kiegészítő hozzájárulás, valamint az ugyanezen törvénykönyv L. 245-15. cikkében említett szociális járulékhoz kapcsolódó kiegészítő hozzájárulás. E kiegészítő hozzájárulások kivetésére, ellenőrzésére, beszedésére, illetve behajtására az említett szociális járulékokra alkalmazandókkal megegyező feltételek és szankciók terhe mellett kerül sor. Mértéküket 0,3%-ban kell meghatározni.

[…]”

14 Az említett törvénykönyv L. 232-1. cikke a következőket írja elő:

„Valamennyi, Franciaországban lakóhellyel rendelkező időskorú személy, aki nem képes az önállóságának fizikai vagy mentális állapotából eredő hiánya vagy elvesztése következtében fellépő következményeket viselni, személyi függetlenségi juttatásra jogosult, amely lehetővé teszi számára a szükségleteinek megfelelő gondozást.

Erre, az állam teljes területén azonos feltételekkel meghatározott juttatásra azok a személyek jogosultak, akiknek a rendelkezésükre álló gondozáson túl további segítségre van szükségük önmaguk napi szintű ellátásához, vagy akik az állapotuk miatt rendszeres felügyeletet igényelnek.”

15 Ugyanezen törvénykönyv L. 232-2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A személyi függetlenségi juttatás olyan természetbeni juttatás, amely az érintett kérésére, rendeletben meghatározott díjak megfizetése mellett, minden olyan személyt megillet, aki igazolja huzamos és jogszerű tartózkodását, és megfelel az életkorra, valamint az önállóság hiányának a nemzeti szempontrendszer alapján értékelt mértékére vonatkozóan rendeletben meghatározott feltételeknek.”

16 A szociális és családjogi törvénykönyv L. 232-4. cikke a következőket mondja ki:

„A személyi függetlenségi juttatás összege a támogatási terv jogosult által felhasznált részének a jogosult által fizetendő hozzájárulással csökkentett összegével egyenlő.

Az említett hozzájárulást minden év január 1-jén számítják ki és teszik naprakésszé az L. 132-1. és az L. 132-2. cikkben rögzített feltételek mellett meghatározott jövedelme és a támogatási terv összegétől függően, az L 232-3-1. cikk alapján minden év január 1-jén kiigazított nemzeti díjrendszer szerint.

[…]”

17 E törvénykönyv L 245-1. cikke a következőképpen szól:

„I. – Minden olyan fogyatékossággal élő személy, aki huzamosan és jogszerűen tartózkodik Franciaország kontinentális területén, a szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 751-1. cikkében említett területen vagy Saint-Pierre és Miquelon-on, és akinek életkora nem éri el a rendeletben meghatározott határt, és fogyatékosságának jellege megfelel a szintén rendeletben megállapított feltételeknek, amelyek többek között az élettervének megfelelő kompenzációs igények jellegének és mértékének figyelembevételével kerülnek meghatározásra, természetbeni kompenzációs ellátásra jogosult, amely igény szerint természetben és pénzben is nyújtható.

Amennyiben a személy megfelel a szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 541-1. cikke szerinti ellátásra való jogosultságot megalapozó, életkorra vonatkozó feltételeknek, a kompenzációs ellátás nyújtására a jelen cikk III. pontjában szereplő feltételek mellett kerül sor.

Amennyiben a kompenzációs ellátás jogosultja valamely szociális biztonsági rendszeren belül hasonló jellegű jogosultsággal rendelkezik, az említett jogosultság alapján folyósított összegeket a rendeletben megállapított feltételek szerint le kell vonni a kompenzációs ellátás összegéből.

[…]”

18 Az említett törvénykönyv L. 245-6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A kompenzációs ellátás a költségek jellege szerint, meghatározott díjakon és összegekben, az ellátásnak a jogosult jövedelme alapján százalékban meghatározott keretén belül kerül megállapításra. Az összegek felső határát, a díjakat és az ellátás százalékban meghatározott mértékét a fogyatékossággal élő személyekért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Ezen ellátás nyújtásának részletes szabályait és időtartamát rendelet határozza meg.

Az ellátás előző bekezdésben említett, százalékban meghatározott mértékének megállapítása során nem vehetők figyelembe a következő jövedelemforrások:

– az érintett szakmai tevékenységéből származó jövedelem;

– a munkahelyi baleset áldozatai vagy jogutódjaik számára nyújtott, az általános adótörvénykönyv 81. cikkének 8°pontjában említett átmeneti juttatások, ellátások és életjáradékok;

– jövedelemhelyettesítő összegek, amelyek listájának megállapítására rendeleti úton kerül sor;

– a házastárs, az élettárs, az érintettel bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítő személy, az érintettel egy háztartásban élő, az érintett számára ténylegesen otthoni gondozást nyújtó személy, valamint az érintett – akár az érintett lakóhelyével megegyező lakóhellyel rendelkező – szüleinek munkából származó jövedelme;

– az általános adótörvénykönyv 199 septies cikke I. pontjának 2°alpontjában említett életjáradék, amennyiben azt a fogyatékossággal élő személy saját maga, vagy e személy jogosultsága alapján a szülei vagy a törvényes képviselője, nagyszülei, testvérei vagy gyermekei kapják;

– egyes különleges szociális ellátások, amelyek listájának megállapítására rendeleti úton kerül sor.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19 A Dreyer házastársak Franciaországban élő francia állampolgárok, akik adójogi illetősége szintén e tagállamban található. R. Dreyer jelenleg nyugdíjas, szakmai pályafutása során végig Svájcban dolgozott, és a felesége és saját maga is a svájci szociális biztonsági rendszerben biztosított.

20 A 2016. október 31-i – a 2016. december 6-i határozattal jóváhagyott –, a járulékok utólagos megfizetésére kötelező határozattal a francia adóhatóság a Dreyer házastársak által 2015-ben Franciaországban szerzett, ingó vagyonból származó jövedelemnek minősülő tőkejövedelemre általános szociális hozzájárulást, a társadalombiztosítási tartozások kiegyenlítésére szolgáló járulékot, szociális járulékot és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő hozzájárulást, valamint szolidaritási járulékot vetett ki (a továbbiakban együttesen: a szóban forgó hozzájárulások és járulékok). Ez utóbbiak három francia szervezet, nevezetesen a Fonds de solidarité vieillesse (Öregségi Szolidaritási Alap, FSV), a Caisse d’amortissement de la dette sociale (Szociális Adósságtörlesztési Pénztár, CADES) és a Caisse nationale de solidarité pour l’autonomie (Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért, CNSA) részére kerülnek befizetésre.

21 Mivel a szóban forgó hozzájárulások és járulékok által fedezett, az FSV, a CADES és a CNSA által kezelt ellátások szociális biztonsági ellátások voltak, a Dreyer házastársak a tribunal administratif de Strasbourg (strasbourgi közigazgatási bíróság, Franciaország) előtt vitatták az említett hozzájárulások és járulékok fizetésére vonatkozó kötelezettségüket arra hivatkozva, hogy már biztosítottak voltak a svájci társadalombiztosítási rendszerben, ezért – a 883/2004 rendelet szerinti, a szociális biztonság

terén csak egy tagállam jogszabályainak alkalmazására vonatkozó elv miatt – nem kell hozzájárulniuk a francia szociális biztonsági rendszer finanszírozásához. A 2017. július 11-i ítéletével a tribunal administratif de Strasbourg (strasbourgi közigazgatási bíróság) helyt adott a Dreyer házastársak keresetének, és mentesítette őket a szóban forgó hozzájárulások és járulékok megfizetésének kötelezettsége alól.

22 Az államigazgatásért és államháztartásért felelős miniszter ezután fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bíróság, a cour administrative d'appel de Nancy elé (nancyi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország).

23 Ez utóbbi bíróság először is a strasbourgi közigazgatási bírósághoz hasonlóan megerősítette, hogy a Dreyer házastársakat mentesíteni kell a szóban forgó hozzájárulásoknak és járulékoknak a FSV és a CADES számára fizetendő része, azaz az általános szociális hozzájárulás, a társadalombiztosítási tartozások kiegyenlítésére szolgáló járulék, a szolidaritási járulék, valamint a szociális járulék egy része alól. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a szóban forgó hozzájárulások és járulékok említett része közvetlen és kellően releváns kapcsolatban áll a szociális biztonság egyes ágaival, így azokra a 883/2004 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésében előírt, csak egy tagállam jogszabályainak alkalmazására vonatkozó elv irányadó. Ezért, mivel a Dreyer házastársak a svájci szociális biztonsági rendszerben biztosítottak, a 2015. február 26-i de Ruyter ítéleten (C-623/13, EU:C:2015:123) alapuló ítélkezési gyakorlattal összhangban nem vethetők ki rájuk Franciaországban olyan szociális hozzájárulások és járulékok, amelyek a francia szociális biztonsági rendszer finanszírozását szolgálják.

24 Ezzel szemben a kérdést előterjesztő bíróság kételyeit fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a szóban forgó hozzájárulások és járulékok CNSA-t megillető része, vagyis a szociális járulék és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő hozzájárulás egy része szintén tekinthető-e úgy, hogy az a 883/2004 rendelet értelmében vett szociális biztonsági ellátások finanszírozására szolgál, és ezért közvetlen és kellően releváns kapcsolatban áll a szociális biztonság egyes ágaival.

25 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság a 2006. február 21-i Hosse ítélet (C-286/03, EU:C:2006:125) 37. pontjára hivatkozva emlékeztet arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely ellátás akkor tekinthető „szociális biztonsági ellátásnak", ha jogilag meghatározott helyzetben a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, és a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi.

26 Ami a CNSA által nyújtott, részben a szóban forgó hozzájárulások és járulékok által fedezett ellátásokat, azaz a személyi függetlenségi juttatást és a fogyatékossági kompenzációs ellátást illeti, a kérdést előterjesztő bíróság szerint az előző pontban említett második feltétel teljesül. Ezzel szemben felmerül benne a kérdés, hogy tekinthető-e maradéktalanul teljesítettnek az első feltétel. Ugyanis, jóllehet megállapítható, hogy a személyi függetlenségi juttatást és a fogyatékossági kompenzációs ellátást egy jogilag meghatározott helyzetben a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, összhangban az államigazgatásért és államháztartásért felelős miniszter által felhozott érvvel, hogy nem feltétlenül tekinthető úgy, hogy a személyi függetlenségi juttatást és a fogyatékossági kompenzációs ellátást a jogosultak személyes szükségletének egyedi mérlegelése nélkül nyújtják, mivel az összegük e jogosult jövedelmi szintjétől függ, vagy annak függvényében változik.

27 E körülmények között a cour administrative d'appel de Nancy (nancyi közigazgatási fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A Caisse nationale de solidarité pour l'autonomie (Országos Szolidaritási Pénztár az Önállóságért) pénztárba fizetett járulékok, amelyek a vitatott ellátások fedezetéül szolgálnak, közvetlen és kellően releváns kapcsolatban állnak-e a szociális biztonság egyes, a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében szereplő

ágaival, és ennek következtében e rendelet hatálya alá tartoznak-e pusztán azon az alapon, hogy ezen ellátások az említett 3. cikkben felsorolt kockázatok valamelyikéhez kapcsolódnak, és ezeket jogszabályban meghatározott helyzetben, diszkrecionális mérlegelés nélkül nyújtják?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

28 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 883/2004 rendelet 3. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a személyi függetlenségi juttatáshoz és a fogyatékossági kompenzációs ellátáshoz hasonló juttatások az e rendelkezés értelmében vett „szociális biztonsági ellátásként” való minősítésük érdekében tekinthetők-e úgy, hogy azokat a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, jóllehet az összegük e jogosult jövedelmi szintjétől függ, vagy annak függvényében változik.

29 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás 8. cikke értelmében a szerződő felek a II. mellékletnek megfelelően rendelkezéseket fogadnak el a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról, különösen az alkalmazandó jogi előírások meghatározása, és a juttatásoknak a szerződő felek felségterületén lakóhellyel rendelkező személyek részére való folyósítása érdekében. Márpedig e megállapodás II. melléklete A. szakaszának 1. pontja előírja a szerződő felek között a 883/2004 rendelet alkalmazását. Ezért, mivel az említett megállapodás II. melléklete 1. cikkének (2) bekezdése szerint „[a] »tagállam(ok)« kifejezést” az e melléklet A. szakaszában hivatkozott jogi aktusokban úgy kell értelmezni, hogy abba az Európai Unió vonatkozó jogi aktusai által meghatározott államok mellett Svájc is beletartozik, e rendelet rendelkezései a Svájci Államszövetségre is kiterjednek (2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 28. pont).

30 E körülmények között az alapeljárásbeli felperesek – mint a svájci szociális biztonsági rendszerben biztosított tagállami állampolgárok – helyzete a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozik (lásd analógia útján: 2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 29. pont).

31 A feltett kérdés érdemét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó, és az abból kizárt ellátások közötti megkülönböztetés alapvetően az egyes ellátások alkotóelemein alapul, többek között azok célján és megadásának a feltételein, és nem azon, hogy a nemzeti szabályozás szociális biztonsági ellátásnak minősíti-e az ellátást, vagy sem (lásd ebben az értelemben többek között: 1998. március 5-i Molenaar ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 19. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 70. pont; 2018. július 25-i A (Fogyatékossággal élő személy részére nyújtott támogatás) ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 31. pont).

32 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából tehát kitűnik, hogy valamely ellátás akkor tekinthető „szociális biztonsági ellátásnak”, ha egyrészt a jogosult személyes szükségletének bárminemű egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül, jogilag meghatározott helyzetben nyújtják, és másrészt a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (lásd ebben az értelemben többek között: 1985. március 27-i Hoeckx ítélet, 249/83, EU:C:1985:139, 12–14. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 71. pont; 2018. július 25-i A (Fogyatékossággal élő személy részére nyújtott támogatás) ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 32. pont).

33 Az előző pontban említett első feltétel tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy az akkor teljesül, ha az ellátás nyújtására objektív feltételekre tekintettel kerül sor, amelyek – amint teljesülnek – anélkül biztosítanak jogot az ellátásra, hogy az illetékes hatóság figyelembe vehetne egyéb személyes körülményeket (lásd ebben az értelemben többek között: 1992. július 16-i Hughes ítélet, C-78/91, EU:C:1992:331, 17. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 73. pont; 2018. július 25-i A (Fogyatékossággal élő személy részére nyújtott támogatás) ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 34. pont).

34 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy amennyiben az ellátást a kedvezményezett jövedelmének figyelembevételével ítélik oda vagy tagadják meg, vagy az összegét erre tekintettel állapítják meg, az ilyen ellátások nyújtása nem függ a kérelmező személyes szükségleteinek egyedi értékelésétől, mivel objektív és jogszabályban meghatározott kritériumról van szó, amelynek teljesülése esetén anélkül nyílik meg az ezen ellátásra való jogosultság, hogy az illetékes hatóság egyéb személyes körülményeket figyelembe vehetne (lásd ebben az értelemben: 1993. augusztus 2-i Acciardi ítélet, C-66/92, EU:C:1993:341, 15. pont; 2006. július 18-i De Cuyper ítélet, C-406/04, EU:C:2006:491, 23. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-361/13, EU:C:2015:601, 52. pont).

35 A Bíróság ezenfelül a 2018. július 25-i A (Fogyatékossággal élő személy részére nyújtott támogatás) (C-679/16, EU:C:2018:601) ítélet 38. pontjában pontosította, hogy annak megállapításához, hogy a jelen ítélet 32. pontjában említett első feltételnek nem tettek eleget, az ellátás jogosultja személyes szükségletének illetékes hatóság általi diszkrecionális jellegű mérlegélésének mindenekelőtt az ezen ellátáshoz való jog megszerzéséhez kell kapcsolódnia. Ezek a megfontolások *mutatis mutandis* az ellátás jogosultja személyes szükségletének illetékes hatóság általi mérlegelésének egyedi jellegére is alkalmazandóak.

36 Ami az alapeljárásban szóban forgó ellátásokat illeti, a Bírósághoz benyújtott iratanyagból kitűnik, hogy a 60. életévét betöltött, az előre rögzített kritériumok szerint önállóságát vesztett, huzamosan és jogszerűen Franciaországban tartózkodó valamennyi személyt úgy kell tekinteni, hogy jogosult a személyi függetlenségi juttatásra. A fogyatékossági kompenzációs ellátás főszabály szerint minden olyan időskorú, fogyatékossággal élő személyt megillet, aki még nem töltötte be a 60. életévét, és huzamosan és jogszerűen Franciaországban tartózkodik, továbbá a fogyatékossága megfelel az előre rögzített bizonyos kritériumoknak. Nem vitatott, hogy a két ellátás megszerzése független a kérelmező jövedelmétől. Jóllehet e jövedelmet figyelembe veszik a jogosultak számára folyósított tényleges összeg meghatározásakor, a szociális és családjogi törvénykönyv L. 232-4. és L. 245-6. cikkéből az következik, hogy ezt az összeget lényegében a jövedelemtől függetlenül valamennyi jogosultra különbségtétel nélkül alkalmazandó objektív kritériumok alapján számítják ki.

37 Így a szociális és családjogi törvénykönyv e rendelkezéseiből kitűnik, hogy a jogosult jövedelmének figyelembevétele nem a személyi függetlenségi juttatáshoz és a fogyatékossági kompenzációs ellátáshoz való jog megnyílására, hanem ezen ellátások kiszámításának részletes szabályaira vonatkozik, hiszen ezen ellátások nyújtására a kérelmező jövedelmi szintjétől függetlenül sor kerül, amennyiben a kérelmező megfelel az említett ellátásokra való jogosultság megszerzése feltételeinek.

38 A fenti megfontolásokból az következik, hogy a jogosult jövedelmének kizárólag a személyi függetlenségi juttatás és a fogyatékossági kompenzációs ellátás tényleges összegének kiszámítása céljából, objektív és jogszabályban meghatározott kritériumok alapján történő figyelembevétele nem jár együtt e jogosult személyes szükségletének illetékes hatóság általi egyedi mérlegelésével.

39 A francia kormány írásbeli észrevételeiben felhozottakkal ellentétben az, hogy a személyi függetlenségi juttatás és a fogyatékossági kompenzációs ellátás nyújtásakor értékelni kell a kérelmező önállósága elvesztésének vagy fogyatékosságának fokát, szintén nem jár együtt e kérelmező személyes szükségletének egyedi mérlegelésével. Amint az ugyanis a Bíróság elé terjesztett iratanyagból kitűnik, az „önállóságvesztés” (a személyi függetlenségi juttatás esetén) és a „fogyatékosság” (a fogyatékossági kompenzációs ellátás esetén) értékelését egy szociális-egészségügyi vagy egy multidiszciplináris csapat orvosa vagy szakembere végzi el előre meghatározott szempontrendszer, listák és referenciaértékek alapján, vagyis a jelen ítélet 34. pontjában felhívott ítélkezési gyakorlattal összhangban olyan objektív és jogszabályban meghatározott kritériumok alapján, amelyek teljesülése esetén megnyílik a vonatkozó ellátásra való jogosultság. E körülmények között nem állapítható meg, hogy a személyi függetlenségi juttatás és a fogyatékossági kompenzációs ellátás nyújtása a jelen ítélet 32. pontjában említett ítélkezési gyakorlat értelmében a kérelmező személyes szükségletének egyedi mérlegelésétől függene.

40 Egyébiránt, szintén a francia kormány írásbeli észrevételeiben foglaltakkal ellentétben, a személyi függetlenségi juttatás és a fogyatékossági kompenzációs ellátás nem minősíthető a 883/2004 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás[nak]”. Ugyanis, mivel mind a fenti megfontolásokból, mind a kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen ítélet 26. pontjában felhívott megállapításaiból az következik, hogy a jelen ítélet 32. pontjában említett két kumulatív feltétel teljesül, és ezért a személyi függetlenségi juttatást és a fogyatékossági kompenzációs ellátást „szociális biztonsági ellátásnak” kell minősíteni, nem kell megvizsgálni, hogy e két ellátás egyúttal „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás[nak]” is minősíthető-e, mivel a Bíróság már megállapította, hogy e két minősítés kölcsönösen kizárja egymást (lásd ebben az értelemben: 2006. február 21-i Hosse ítélet, C-286/03, EU:C:2006:125, 36. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 45. pont).

41 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a személyi függetlenségi juttatáshoz és a fogyatékossági kompenzációs ellátáshoz hasonló juttatásokat az e rendelkezés értelmében vett „szociális biztonsági ellátásként” való minősítésük érdekében úgy kell tekinteni, hogy azokat a jogosult személyes szükségletének egyedi mérlegelése nélkül nyújtják, mivel a jogosult jövedelmét kizárólag ezen ellátások tényleges összegének kiszámítása céljából, objektív és jogszabályban meghatározott kritériumok alapján veszik figyelembe.

A költségekről

42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a személyi függetlenségi juttatáshoz és a fogyatékossági kompenzációs ellátáshoz hasonló juttatásokat az e rendelkezés értelmében vett „szociális biztonsági ellátásként” való minősítésük érdekében úgy kell tekinteni, hogy azokat a jogosult személyes szükségletének egyedi mérlegelése nélkül nyújtják, mivel a jogosult jövedelmét kizárólag ezen ellátások tényleges összegének kiszámítása céljából, objektív és jogszabályban meghatározott kritériumok alapján veszik figyelembe.

Aláírások